

Økonomiske situasjonen i kommunale barnehager

Mimi Bjerkestrand

Etat for barnehager

UBSI 17.09.2024

BERGEN
KOMMUNE

Merforbruk i våre barnehager

Noen årsaker:

- Ansatte i fødselpermisjon -140.000,- pr år per ansatt = avvik på ca 6 mill i lønnsutgifter
- Statistikken viser pr.d.d totalt fravær 14,07% med et korttidsfravær på 4,0% (2023 - % 14,87/4,61)
- 45 mill i Ekstra koronamidler: 14 mill 2020, 20 mill i 2021, 11 mill i 2022
- «Flyttet» budsjett tilsvarende 2,7 mill fra barnehagedrift for å dekke faste utgifter til bygg, renhold m.m
- Merforbruk som følge av stillinger utover bemanningsnorm for å fylle hele stillinger. Bemanningsnormen gir ikke tildeling for hele stilling for fagarbeider og assistenter.
- Renhold, brøyting, annet knyttet til bygg – uforutsigbart

Vikarutgifter

- Økte kostnader til vikar på grunn av økte priser på vikarer fra vikarbyrå.
- Barnehagen skal benytte Bemanningstjenester som formidler egne ansatte vikarer og vikarer fra byråer ved behov. Pålagt å benytte bemanningstjenesten og systemet RS fra 2017 - 2018
- Styrer har ikke innvirkning på pris.
- Eksempler på priser fra ulike bemanningstjenester
 - Adecco 472,- til 536,- pr.time
 - Bemanningshjelpen 471,- pr. time
 - Bemanningstjenester 320,- pr. timer
 - Egen vikar 276,- pr.time (årslønn 357.000,- inkl. sosial utgifter)
- Bergen kommune har forhandlet frem ny rammeavtale aug 2024 – er ikke kjent med prisene

Budsjettmodell

- **Basert på følgende prinsipper**
 - Antall barn over og under 3 år
 - Bemannings- og pedagognorm i barnehageloven
 - Gjennomsnittslønn i den enkelte barnehage
 - Tildeling til administrasjon og ledelse basert på antall barn/enheter
 - Tildeling til drift av barnehager basert på et fast grunnbeløp for alle
 - I tillegg kommer en sats basert på antall årsverk og antall barn
 - Barnehager med 2 bygg får tildelt 35% ekstra til ledelse/administrasjon

Budsjettmodell

- Bemanningsnormer i barnehageloven
- I budsjettet er det ingen egne tildelinger til barnehager i levekårsområder
- Statlige midler tildeles både private og kommunale barnehager med høy andel flerspråklige barn
- Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging kommer i tillegg (§31 og §37 9 barnehageloven)

Tildelingskriterier ny modell		
Antall store/små barn	Pr.15.12.xx og 01.09.xx	
Bemanning		
Gjennomsnittslønn i hver barnehage Pedagognorm og bemanningsnorm		
<i>Adm/ledelse</i>	<i>Størrelse</i>	<i>Antall årsverk</i>
	0 - 24 enheter	40 %
	25 - 45 enheter	60 %
	46 - 81 enheter	100 %
	82 - 99 enheter	125 %
	100 - 117 enheter	150 %
	118 - 216 enheter	200 %
	Bhg m/2 bygg på ulike adresse	35 %
Sats vikarutgifter		1,5 %
Ekstra vikarutg	0 - 36 enheter	150 000
	37 - 54 enheter	75 000
Driftsutgifter		
Tjeneste 20120	Grunnbeløp	50 000
	Sats pr årsverk	10 000
	Sats pr barn	3 031
Tjeneste 22110	Grunnbeløp	20 000
	Sats pr barn	6 254

Enheter: 1 stort barn = 1 enhet, 1 lite barn = 2 enheter

Antall små barn pr 15.12.23	32,0	32,0
Antall store barn pr 15.12.23	87,0	87,0
Årsverk styrer/adm. ressurs	2,0	2,0
Årsverk pedagoger	11,0	11,0
Årsverk fagarbeider/assistent	14,2	14,2

Tildelinger:	Vedtatt budsjett	Endring i budsjett 1.9	Justert budsjett
Lønnsbudsjett basert på årsverk og snittlønn i barnehagen	19 366 300	0	19 366 300
Vikarbudsjett	269 100	0	269 100
Driftsutgifter på tjeneste 20120	693 000	0	693 000
Driftsutgifter og renhold på tjeneste 22110	908 800	0	908 800
Brutto budsjett		0	21 237 200
Foreldrebetaling	-3 332 000	0	-3 332 000
Matpenger	-445 100	0	-445 100
Netto budsjett		0	17 460 100

Noen årsaker til økte kostnader og merforbruk:

- Prisvekst

- Konsumprisindeks 2019 – 2023 = 18,95 %
- Priskompensasjon EFB 2019 – 2023 = 4,2 %

- Kortidsfravær har økt fra 3,4 % i 2014 til 4,9 % i 2023.

Dette er fravær i arbeidsgiverperioden, som det ikke er noe refusjoner på.

- Avsatt budsjett til vikar på 1,5 % er ikke tilstrekkelig for å dekke utgifter til korttidsfravær som egenmeldt sykefravær, kurs og møter og ferieavvikling/avvikling av avspasering.
- Dette økonomiske handlingsrommet er nå svært begrenset på grunn av
 - Bemannings- og pedagognorm innført fra 2018
 - Kommunal renholdstjeneste 2020
 - Kommunal bemanningstjeneste 2017
- Unngå reduserte tilbud – nødvendig vikarbruk for å opprettholde tjenestetilbudet

Hvordan løse denne situasjonen?

- Hvordan vurderes vikarbehov
 - Antall barn?
 - Organisering av grupper?
 - Barnegruppens sammensetning?
- Når tar vi inn vikar:
 - 1.dag, 2.dag,?
 - ikke i arbeidsgiverperioden?
 - Vurdert utfra budsjettsituasjonen?
 - Forsvarlig vurdering?
 - Tilstrekkelig?
 - Bemanningsnorm og pedagognorm ? (rammer for tildeling til barnehagen)
- Hvordan hente vikarer
 - Bemanningstjenester eller egen vikarer

Økonomioppfølging

- 92 barnehager – styrer resultatansvar
- 2 økonomirådgivere i Etat for barnehage følger opp 46 styrere hver
- 5 områdeledere – styrer sin nærmeste leder
- Tiltak:
 - Opplæring, Workshop og veiledning
 - Prognosemøter økonomirådgiver og styrer
 - Oppfølgingsmøte områdeleder – økonomirådgiver
 - Særlig oppfølging av enkelte styrere.
 - «Hjelpearket» - nyttig verktøy

Antall barn pr 15.12.2023

Driftsdata	Store barn	Små barn	Sum barn/enheter
Antall barn heldagsplasser	26	13	39
Antall enheter	26	26	52

Antall avdelinger pr 15.12.2021

2,89

Oversikt stillinger	Ant st iht normer	Ant st i lønnsark	Endring	Prosent pedagog
Antall fagarb/ass	4,7	5,0	-0,3	
Antall pedagoger	4,0	4,0	0,0	
Sum antall ansatte på avdeling	8,7	9,0	-0,3	46,2 %

Nøkkeltall:	Barne-hagens tall	Norm	Behov ved ny norm	Differanse	Ledig ped.ress i enh etter just
Antall enheter pr voksen	6,0	6,0	8,7	0,0	
Antall enheter pr pedagog	13,0	14,0	4,0	0,0	4,0
Antall årsverk pr avdeling	3,0	3,00	8,7	0,0	

Godkjent leke- og oppholdsareal

187,7

Arealforbruk:

104

68,9

172,9

Restareal

14,8

Arealutnyttelse

92,12 %

Konsekvenser

- Redusert vikarbruk?
- Kutt i bemanning?
- Merforbruk?
- Redusert tilbud?

Kvalitet i tilbudet til barn blir dårligere, omorganisering kan være utrygt for barn,
Slitasje over tid for de ansatte, økt emosjonell belastning.

Redusere barnehagens mulighet for å jobbe forebyggende og sikre kravet om trygt og godt
barnehagemiljø i alle barnehager

Takk for meg

